

Collegevoorstel

Onderwerp **Voortgang programma aardbevingen CONCEPT**

Registratienr 4666064

Steller/telnr.

5.1.2e

Bijlagen 1

Fatale datum

Portefuillehouder

Vreeman Overlegd met Stuurgroep aardbevingen /GMT

Voorstel voor agendering

Discussiedeel Conformdeel

Classificatie

Openbaar Intern Vertrouwelijk Geheim

Publiciteit

Persbericht Persconferentie:

Geen publiciteit, want

Voorgesteld collegebesluit

Het college besluit

1. Kennis te nemen van de voortgang van het programma aardbevingen
2. Voor het programma Gaswinning en Aardbevingen een bedrag beschikbaar te stellen van 1,3 miljoen euro per jaar voor 2015 en 2016;
3. De dekking: 2,6 miljoen in eerste instantie ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2014 / onvoorzien. Tegelijk de kosten zoveel als mogelijk te claimen bij de NAM.

Samenvatting

Nadat op 29 januari van dit jaar de burgemeester zijn 8-stappenplan in de raadsvergadering heeft geïntroduceerd zijn door de organisatie diverse werkzaamheden verricht en acties ondernomen. Met de beving van 30 september bij Garmerwolde blijkt dat op verschillende onderdelen een versnelling gewenst is. Ten eerste is een aanscherping van het communicatieplan nodig. Ten tweede willen we voor ons eigen vastgoed de schadeafhandeling beter coördineren. Ten derde zijn stevigere afspraken over de meerkosten van geplande nieuwbouw nodig. Ten vierde is het nodig dat de risico's en de verstevigingsopgave voor bestaande bouwwerken beter in beeld komen en blijven. Daarnaast blijven we ons inzetten voor de andere stappen. Al met al noodzaak om de organisatie van het programma aardbevingen op te schalen.

B&W-besluit d.d.:

Agendering collegevergadering

Datum

Discussie Conform

Directeur

Paraaf

Datum

Gemeentesecretaris

Paraaf

Datum

Portefuillehouder

Paraaf

Datum

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

Sinds 2013 is duidelijk geworden dat de aardbevingen als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld niet alleen tot overlast leiden maar ook de veiligheid in gevaar kunnen brengen. Ook de Stad Groningen - hoewel zij gedeeltelijk boven het Groningenveld ligt - krijgt te maken met de negatieve effecten van de gaswinning. Met het achtstappenplan van burgemeester Vreeman willen we zorgen dat de veiligheid en het gevoel van veiligheid bij de inwoners vergroot wordt:

- 1: Zienswijze indienen op winningsbesluit
2. Eerlijke en open informatie naar onze inwoners
3. Kennis binnen organisatie versterken
4. Preparatie; scenario's veiligheidsregio op orde
5. Zorgen dat alle bevingsschade wordt vergoed, inclusief versterking woningen en dijken.
6. Zorgen voor snel duidelijkheid over aardbevingsbestendig bouwen
7. In gesprek met andere gemeenten
- 8 Alternatief voor energie versnellen in de regio (duurzaam economisch perspectief)

Sinds begin dit jaar wordt er intensief gewerkt om de kennis en de kunde op het gebied van gaswinning en aardbevingen te vergroten. Het college heeft uitgesproken dat dit vooralsnog beperkt en binnen de bestaande budgetten moest gebeuren. De beving van 30 september en de nieuwe regelgeving van het ministerie hebben geleid tot het besef dat het opschalen van het programma aardbevingen nodig is. Hierbij een voorstel over de benodigde capaciteit en de noodzakelijke structuur.

Kader

Quick scan Gaswinning en aardbevingen; B&W 4 dec 2013
Voortgangsrapportage programma aardbevingen; B&W 18 mrt 2014; 5f
Voortgangsrapportage programma aardbevingen; B&W 8 april 2014; 5t
Voortgangsrapportage programma aardbevingen; B&W 11 juni 2014;
Zienswijze
Terugkoppeling gesprek Kamp van 8 juli 2014; B&W xxxxx
Ambitiedocument de Groene Loper; B&W xxxxx
Signalement aardbeving 30 september 2014; B&W 7-10-2014
Signalement tweede kamerdebat gaswinning van 9 oktober 2014; B&W 14-10-14

Mogelijke oplossingen

In de recent vastgestelde tussenrapportage is te lezen wat er het afgelopen half jaar is gedaan. De conclusies hieruit en de recente beving (Garmerwolde, 30/09/14) betekent dat er een viertal aandachtsgebieden zijn waar we de komende jaren stevig aan moeten gaan trekken. De volgende vier onderdelen zullen verder uitgewerkt worden in aparte projectgroepen. Deze vier activiteiten zijn niet meer naast het reguliere werk op te pakken. Minimaal moet op deze onderwerpen extra capaciteit worden gezet. Dit betekent dat ook voor de aansturing vanuit de kerngroep extra ondersteuning nodig is. Dat kaarten we aan in een vijfde punt: programmasturing & de duurzame leefomgeving.

Schering en inslag

Naast de extra capaciteit is het nodig om de positie van het programma aan te passen. Zoals in de bijlage is te lezen heeft het programma aardbevingen te maken met veel reguliere onderdelen van de organisatie. Het gaat om veiligheid, nieuwbouw (wonen, infrastructuur), bestaande gebouwen, infrastructuur boven en onder grond, waardevermindering, duurzaam economisch perspectief en de communicatie met bewoners en mensen die hier dagelijks komen werken en studeren. Het ligt dus voor de hand om te werken volgens het principe van schering en inslag. Gezien de vele raakvlakken en tegelijk de urgentie van het dossier is het wel van belang om voldoende regelvermogen binnen het programma te organiseren. Dit betekent rechtstreekse aansturing vanuit het GMT en het aanstellen van een programmadirecteur aardbevingen.

Communicatie en preparatie

De recente beving maakt duidelijk dat het belangrijk is om een aantal communicatiescenario's uit te werken vanuit gemeentelijke verantwoordelijkheid voor een lichte beving (schade) en een matige beving (schade en enkele gewonden). Daarbij moeten we niet alleen aandacht hebben voor communicatie tijdens en na een beving maar vooral het voorbereiden op vraagt actie. Daarnaast moeten we goed nagaan of onze plannen aansluiten bij de Veiligheidsregio Groningen. De veiligheidsregio komt hiervoor een presentatie geven voor het College. Daarop willen wij uitzoeken waar de Gemeente Groningen complementair kan en moet zijn aan de verschillende GRIP-situaties. Daarnaast moet voor de mogelijke lichte en matige beving een oefening uitgevoerd worden. De uitwerking van de onderdelen zullen in een communicatieplan verder uitgewerkt worden. Belangrijk is dat onze informatie steeds actueel is en dat we voldoende kunnen meebewegen met de emoties en vragen die leven in de stad. Zo hebben we naar aanleiding van de beving van 30 september een stadsbericht geplaatst en zijn we aan het nadenken over één of meerdere informatiebijeenkomsten/-markten.

- Benodigde extra bemensing: 1 fte en communicatiebudget van 200 000 euro.

Schadeafhandeling eigen vastgoed

Het gaat hierbij om maatschappelijk vastgoed, om kernvastgoed en om infrastructuur. Hoe zorgen we dat een systeem op gang komt waarbij schade vanuit onze panden gemeld wordt zodat wij dat weer kunnen melden aan de NAM? Zijn na een beving extra inspectieronden nodig (bijvoorbeeld bij bruggen en kunstwerken)? Of is de jaarlijkse schouw voldoende? Het is van belang dat de schouwers voldoende kennis in huis hebben om schade te herkennen. Hoe zorgen we dat we overzicht hebben van de schadeafhandeling e.d.? Voor de scholen in de stad is de gemeente ook medeverantwoordelijk. Met de schoolbesturen is afgesproken dat de gemeente de regie neemt op het vlak van schade en preventief versterken. En het eindigt niet bij de scholen. Voor al ons vastgoed komt de versterkingsvraag nadrukkelijk aan de orde.

- Benodigde extra bemensing: 1 fte schade coördinator en inspectie; opleiding aardbevingen en schadeherkenning: 5 medewerkers.

Nieuwbouw stad

Het gaat hierbij om nieuwbouw algemeen en om nieuwbouw eigen projecten, inclusief infrastructuur. Ieder half jaar een update van wat er komend half jaar op stapel staat (gebouwen en kunstwerken/infrastructurele werken) en wat we aan meerkosten kunnen verwachten is gewenst voor overleg met NAM en Ministerie. Hoe zorgen we er voor dat die meerkosten vervolgens vergoed worden? Hiervoor is het belangrijk dat we goed onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van de regelgeving voor onze plannen. Dit is niet alleen voor de gemeente van belang, maar ook voor anderen die bijdragen aan een dynamische stad, zoals de verschillende kennisinstituten. Als gemeente beperken we ons tot de bouwwerken die van ons zelf zijn of die vallen in de categorie III en IV (gebouwen met openbaar karakter/ groepsrisico's)

- Benodigde extra bemensing: 0,5 fte projectmanager nieuwbouw en aardbevingen, 0,5 fte ondersteuning, opleiding aardbevingen en nieuwbouw: 4 medewerkers.

Bestaande bouw

Er vindt nu een eerste onderzoek plaats naar een aantal exemplarische gebouwen. Op basis van de eerste versie van de Nationale Praktijk Richtlijn (NPR) gaan we - in combinatie met de kennis van het onderzoeksprogramma van de NAM - een strategie te gaan ontwikkelen betreffende bestaande bouw. Wij vinden dat stadjes die schade hebben en hun woning moeten verstevigen niet naar Appingedam zouden moeten, om zaken te doen met het Centrum Veilig Wonen. Gezien de omvang van de opgave ligt het voor de hand om ook een uitvoeringsorganisatie op te zetten voor de stad. Het ligt voor de hand om met de woningcorporaties dit uit te werken. De opgave is dermate groot dat we ook een strategie moet vaststellen voor prioritering in de uitvoering. Niet alle gebouwen kunnen tegelijk worden versterkt.

- Benodigde extra bemensing: 0,5 fte projectleider begeleiding onderzoek en uitwerken strategie, 0,5 fte dossieronderzoek en ondersteuning. Minimaal 2 fte voor vergunningen (deels uit leges). 1 fte coördinator schade / preventief versterken scholen; 1 fte beleidsmedewerker wonen/risicobeleid.

Programmasturing, duurzame leefomgeving/ontwikkeling

Naast de bovenstaande vier grote onderwerpen wordt steeds meer advies gevraagd voor diverse onderwerpen. Bijvoorbeeld over het rapport over waardedaling aan huizen in relatie tot opgelopen schade, de tijdelijke waardevermeerderingsregeling, het plan de Groene Loper enzovoort. Maar ook wordt input gevraagd voor de woonvisie, diverse woonbeurzen en andere. We willen meer betrokken zijn bij de onderzoeken die de NAM uitvoert, zoals de analyse van de seismische dreiging, het meet en monitoringplan en de nieuwe regels voor aardbevingsbestendig bouwen (NPR). De grote hoeveelheid aan onderwerpen en de adviezen die nodig zijn vraagt enerzijds om inhoudelijke kennis en anderzijds om positionering en overleg. We zien nog steeds een uitbreiding van allerlei overlegorganen in de regio en zijn overtuigd dat wij op het gebied van een duurzaam economische perspectief van toegevoegde waarde zijn in de regio. Vanuit al deze ontwikkelingen rondom het aardbevingenprogramma is het nodig om het kernteam te versterken met een beleidsmedewerker. Daarnaast drukken de huidige ambtelijke en uitvoeringskosten nu grotendeels op het programma Groningen geeft energie. Het opschalen van het programma aardbevingen betekent dat deze inzet anders moet worden gedekt.

- Huidige bemensing: 1,0 fte programmaleider, 1,0 assistent programmaleider. Andere dekking Benodigde extra bemensing: 1,0 fte ondersteuning, 0,5 fte all round beleidsmedewerker. Onderzoeksbudget: 200 000 euro.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

zie communicatie in tussenrapportage.

Financiële consequenties

Op basis van de noodzaak om de vier onderwerpen (Communicatie/preparatie, schadecoördinatie, nieuwbouw, bestaande bouw) uit te voeren is het niet mogelijk om dit binnen de bestaande formatie op te lossen zonder aan kwaliteit of snelheid in te boeten. We gaan ervan uit dat deze inzet in ieder geval twee jaar nodig is en hoogwaardige kwaliteit is vereist.

In totaal is er nodig
11,5 fte *130.000 = 1.495.000
uitvoeringskosten 400.000
Totaal per jaar 1.895.000

De dekking moet in eerste instantie ten laste worden gebracht van het rekeningresultaat 2014 / onvoorzien. Uiteraard zullen we zoveel als mogelijk de kosten declareren bij de NAM. De noodzakelijke cursussen kunnen ten laste van het opleidingsbudget.

Overige consequenties

De opschaling van het programma gebeurt via het principe van schering en inslag. Gezien de complexiteit, de bestuurlijk kant, de veelheid aan raakvlakken in de organisatie, de urgentie en het nieuwe karakter van het werk is een goede verbinding met college (via stuurgroep) en het GMT (via stuurgroep) cruciaal. Ook is het aanstellen van een programmadirecteur met voldoende regelvermogen noodzaak.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

zie mogelijk oplossingen.

Publiciteit

zie raadsbrief

Vervolg

De ervaring tot nu toe leert dat het dossier aardbevingen veel dynamiek kent. De komende jaren zal dit zo blijven door de politieke aandacht, de vele onderzoeken die lopen en de datum voor het nieuwe winningsplan (2016). Uiteraard zullen nieuwe en zwaardere aardbevingen van grote invloed zijn op bovengenoemde traject en de emoties van de bewoners in stad en ommeland.